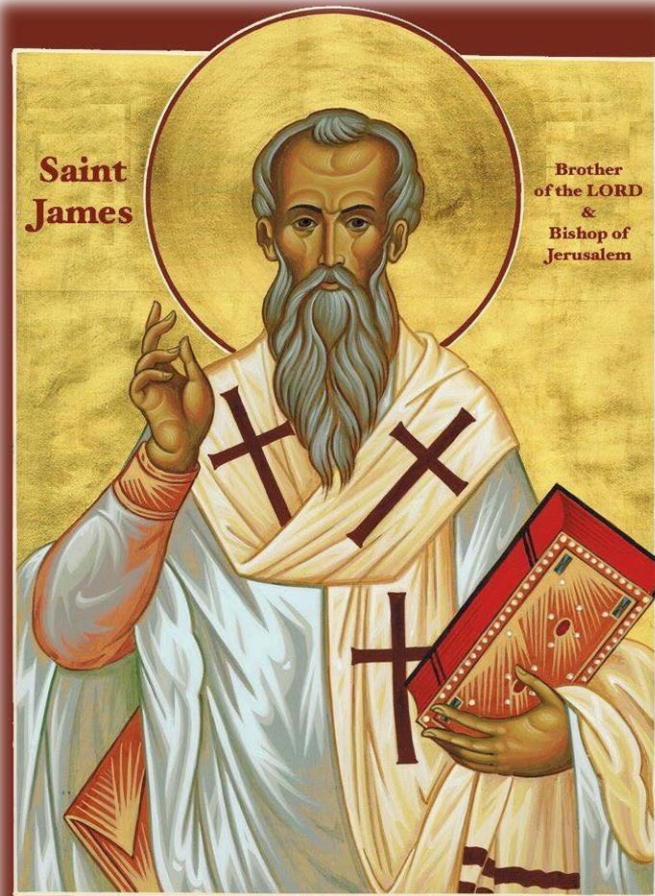

Η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου

Apolytikion – Tone 4

As the Lord's disciple, O righteous One, you received the Gospel, as Martyr, you have unwavering courage, as the Lord's brother, you have forthrightness, as Hierarch, intercession.

Intercede with Christ our God, that our souls may be saved.

Ἀπολυτίκιον - Ἦχος δ΄

Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητῆς, ἀνεδέξω Δίκαιε τό Ευαγγέλιον, ὡς Μάρτυς ἔχεις τό ἀπαράτρεπτον, τήν παρρησίαν ὡς Ἀδελφόθεος, τό πρεσβεύειν ὡς ιεράρχης. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ψαλμός ρλβ' (132) Ἦχος πλ. δ'.

Ὁ α' χορός Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό;

Ὁ λαός· (Μεθ' ἕκαστον στίχον) Μνήσθητί μου, Κύριε.

Ὁ β' χορός· Ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τοῦ Ἀαρών, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὄψαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ·

Ὁ λαός· Μνήσθητί μου, Κύριε.

Ὁ α' χορός· Ὡς δρόσος Ἀερμών ἢ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών· ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν, ζωὴν ἕως τοῦ αἰῶνος.

Ὁ λαός· Μνήσθητί μου, Κύριε.

Ψαλμός ρλγ' (133) Ἦχος ὁ αὐτός.

Ὁ β' χορός· Ἴδου δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν·

Ὁ λαός· Μνήσθητί μου, Κύριε.

Ὁ α' χορός· Ἐν ταῖς νυξίν ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Ὁ λαός· Μνήσθητί μου, Κύριε.

Ὁ β' χορός· Εὐλογῆσαι σε Κύριος ἐκ Σιών ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

Ὁ λαός· Μνήσθητί μου, Κύριε.

Ψαλμός ρλδ' (134).

Ὁ α' χορός: Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, αἰνεῖτε, δοῦλοι, Κύριον.

Ὁ λαός: (Μεθ' ἕκαστον στίχον) Ἀλληλούϊα.

Ὁ β' χορός: Οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν.

Ὁ λαός: Ἀλληλούϊα.

Ὁ α' χορός: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς Κύριος· ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ὅτι καλόν.

Ὁ λαός: Ἀλληλούϊα.

Ὁ β' χορός: Ὅτι ἐγὼ ἔγνωκα ὅτι μέγας ὁ Κύριος, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν παρὰ πάντα τοὺς θεοὺς.

Ὁ λαός: Ἀλληλούϊα.

Ὁ α' χορός: Πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὁ Κύριος ἐποίησεν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ, ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀβύσσοις.

Ὁ λαός: Ἀλληλούϊα.

Ὁ β' χορός: Ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν· ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ.

Ὁ λαός: Ἀλληλούϊα.

Ὁ α' χορός: Κύριε, τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

Ὁ λαός: Ἀλληλούϊα.

Ὁ β' χορός: Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.

Ὁ λαός· Ἀλληλούϊα.

Ὁ α' χορός· Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, εὐλογήσατε τὸν Κύριον, εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών, ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ.

Ὁ λαός· Ἀλληλούϊα.

Ἀρχομένου τοῦ ρλβ' (132) ψαλμοῦ, ὁ ἱερὸς κληρὸς λαμβάνει «Καιρὸν» εἰς τὸ Σκευοφυλάκιον (σημερινὸν «Διακονικόν»), ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, ὡς τοῦ «Σωματικοῦ Χριστοῦ» τοποθετημένου ἐν μέσῳ δύο κηρίων. Ποιοῦσιν οἱ μέλλοντες λειτουργεῖν τρία προσκυνήματα καὶ λέγει:

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεύς· Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τῇ μόνῃ ἀπλῇ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, τῇ ἐνούσῃ καὶ ἁγιαζούσῃ ἡμᾶς δι' ἑαυτῆς καὶ εἰρηνευούσῃ τὴν ζωὴν ἡμῶν, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς· Ἐν πλήθει ἁμαρτιῶν μεμολυσμένον μὴ με ἐξουδενώσης, δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς μου· ἰδοὺ γὰρ προσέρχομαι τῷ θείῳ τούτῳ καὶ ἐπουρανίῳ μυστηρίῳ, οὐχ ὡς ἄξιος ὑπάρχων, ἀλλ' εἰς τὴν σὴν ἀφορῶν ἀγαθότητα, ταύτην ἀφήμι σοὶ τὴν φωνήν·

Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ· ἥμαρτον γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ οὐκ εἰμι ἄξιος ἀντοφθαλμῆσαι τῇ ἱερᾷ ταύτῃ καὶ πνευματικῇ τραπέζῃ, ἐφ' ἣ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ πάσῃ κηλίδι κατεστιγμένῳ μυστικῶς πρόκειται εἰς θυσίαν· δι' οὗ ταύτην σοὶ τὴν ἱκετηρίαν προσάγω, τοῦ καταπεμφθῆναί μοι τὸ Πνεῦμά σου τὸ Παράκλητον, ἐνισχύον καὶ καταρτίζον με πρὸς τὴν λειτουργίαν ταύτην καὶ τὴν παρὰ σοῦ μοι ἐπαγγελθεῖσαν φωνὴν ἀκατακρίτως τῷ λαῷ ἐπιφθέγξασθαι ταύτην καταξίωσον· ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ἄπαντες ἀσπάζονται τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ἐὰν προεξάρχη Ἐπίσκοπος, οἱ συλλειτουργοὶ ἀσπάζονται καὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, εἴτε λέγοντες τον ν' ψαλμὸν εἴτε τοὺς συνήθεις στίχους ἢ τὴν ἀκόλουθον εὐχὴν μυστικῶς (χαμηλοφώνως):

Ὁ Ἱερεὺς: Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔπιδε ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀνάξιον δοῦλόν σου ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στολὴν περιβαλλόμενον ἱερὰν καὶ δύναμιν ἐξ ὕψους κατάπεμψον καὶ ἐνίσχυσόν με τῇ χάριτι τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερωσύνης χάριν παραστῆναι τῇ ἱερᾷ ταύτῃ τραπέζῃ καὶ ἱεουργῆσαι τὸ ἄχραντόν σου σῶμα καὶ τὸ τίμιον αἷμα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰς τὸ Διακονικὸν πρὸ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου ποιεῖ ὁ Ἐπίσκοπος ἢ ὁ Προεστὼς τρία προσκυνήματα καὶ εἰς ἐπήκοον μόνον τῶν παρόντων συλλειτουργῶν αὐτοῦ λέγει:

Ὁ Ἱερεὺς: Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τῷ τριαδικῷ καὶ ἐνιαίῳ φωτὶ τῆς μιᾶς Θεότητος, τῆς ἐν Τριάδι μοναδικῶς ὑπαρχούσης καὶ διαιρούμενης ἀδιαιρέτως. Τριάς γὰρ εἷς Θεὸς παντοκράτωρ, οὗ τὴν δόξαν οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται, ἡ δὲ γῆ τὴν αὐτοῦ δεσποτεῖαν καὶ ἡ θάλασσα τὸ αὐτοῦ κράτος καὶ πᾶσα αἰσθητὴ τε καὶ νοητὴ κτίσις τὴν αὐτοῦ μεγαλειότητα κηρύττει πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος: Δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς: Εὐεργέτα καὶ Βασιλεῦ τῶν αἰώνων καὶ τῆς κτίσεως ἀπάσης δημιουργέ, πρόσδεξαι προσιοῦσάν σοι διὰ τοῦ Χριστοῦ σου τὴν Ἐκκλησίαν σου· ἐκάστῳ τὸ συμφέρον ἐκπλήρωσον· ἄγαγε πάντας εἰς τελειότητα καὶ ἀξίους ἡμᾶς ἀπέργασαι τῆς χάριτος τοῦ ἁγιασμοῦ σου, ἐπισυνάγων ἡμᾶς ἐν τῇ ἀγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἣν περιεποίησω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἐν συνεχείᾳ προσέρχεται αὐτῷ Διάκονος φέρων θυμιατήριον καὶ λιβανωτίδα λέγων:

Ὁ Διάκονος: Εὐλόγησον τὸ θυμίαμα.

Ὁ Προεστὼς κληρικὸς ρίπτει θυμίαμα εἰς τὸ θυμιατήριον ἐκ τῆς λιβανωτίδος, ἅπαξ ἢ τρίς, καὶ εὐλογεῖ τὸ θυμίαμα λέγων:

Ὁ Ἱερεὺς: Ὁ Θεός, ὁ προσδεξάμενος Ἄβελ τὰ δῶρα, Νῶε καὶ Ἀβραὰμ τὴν θυσίαν, Ἄαρὼν καὶ Ζαχαρίου τὸ θυμίαμα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὸ θυμίαμα τοῦτο εἰς ὄσμην εὐωδίας καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου· ὅτι εὐλογημένος ὑπάρχεις καὶ πρέπει Σοι ἡ δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Εὐθὺς ὁ Προεξάρχων θυμιᾷ ἐννεάκις τὸ προκείμενον ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ παραδίδει τὸ θυμιατήριον εἰς τὸν Διάκονον. Σχηματίζεται λιτανευτικὴ πομπὴ κατὰ τὴν ὁποίαν προηγεῖται ὁ τίμιος Σταυρὸς φερόμενος ὑπὸ Ὑποδιακόνου ἐν μέσῳ δύο λαμπαδούχων Ὑποδιακόνων. Ἀκολουθοῦν οἱ τυχόν συλλειτουργοὶ Πρεσβύτεροι εἰς δύο στίχους φέροντες κηρία καὶ ὁ Διάκονος μετὰ τοῦ θυμιατηρίου καὶ τῆς λιβανωτίδος. Ὁ Προεξάρχων Ἐπίσκοπος ἢ Πρωτοπρεσβύτερος κατακλείει τὴν λιτανεία ἔχων εἰς τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ εἰς τὴν δεξιὰν τὸν Σταυρὸν «εὐλογίας».

Ψαλμὸς ρλε' (135).

Ὁ β' χορός: Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός.

Ὁ λαός: ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ὁ α' χορός: Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῶν θεῶν.

Ὁ λαός: ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ὁ β' χορός: Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ τῶν κυρίων.

Ὁ λαός: ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ὁ α' χορός· Τῷ ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα μόνω.

Ὁ λαός· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ὁ β' χορός· Τῷ ποιήσαντι τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει.

Ὁ λαός· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ὁ α' χορός· Τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

Ὁ λαός· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ὁ β' χορός· Τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μόνω.

Ὁ λαός· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ὁ α' χορός· Τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας.

Ὁ λαός· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ὁ β' χορός· Τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός.

Ὁ λαός· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ὁ α' χορός· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.

Ὁ λαός· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Α΄ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ: Η ΕΝΑΡΞΙΣ.

Ὁ Διάκονος θυμῶ ἐννεάκις τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, τὸ καλούμενον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἱερὸν «Μεγαλεῖον» καὶ στραφεῖς πρὸς τὸν λαὸν παραγγέλει ἐκφώνως:

Ὁ Διάκονος: Ὁρθοί.

Η ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Ὁ Προεξάρχων Ἱερεὺς λέγει μεγαλοφώνως τὴν ἀκόλουθον εὐχὴν εἰς τὴν κεντρικὴν πύλην τοῦ ναοῦ:

Ὁ Ἱερεὺς: Ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ μεγαλώνυμος Κύριος, ὁ δοὺς ἡμῖν εἴσοδον εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων διὰ τῆς ἐπιδημίας τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἐπειδὴ ἔμφοβοί ἐσμεν καὶ ἔντρομοι, μέλλοντες παρίστασθαι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, ἐξαπόστειλον ἐφ' ἡμᾶς τὴν χάριν σου τὴν ἀγαθὴν καὶ ἀγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα καὶ ἀλλοίωσον τὰ φρονήματα ἡμῶν πρὸς εὐσέβειαν, ἵνα ἐν καθαρῷ συνειδῶτι προσφέρωμέν σοι δῶρα, δόματα, καρπώματα, εἰς ἀθέτησιν τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων, καὶ εἰς ἰλασμόν παντὸς τοῦ λαοῦ σου·

Ἐκφώνησις:

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς κλῆρος καὶ λαός:

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων, καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθεὶς τε, Χριστὲ ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πατήσας· εἷς ὢν τῆς Ἁγίας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ ἰ. κληρὸς πορεύεται καὶ ἀνέρχεται εἰς τὰς θέσεις τοῦ Συνθρόνου.

Ὁ Προεξάρχων ἐνθρονίζει ὄρθιον τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΑΠΤΗ ἢ ΕΙΡΗΝΙΚΑ

Ὁ Διάκονος: Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ Θεοῦ φιλανθρωπίας καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν [δεῖνος], παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν καὶ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης καὶ ἐπαναστάσεως ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, τῶν θείων καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων, ἐνδόξων Προφητῶν καὶ ἀθλοφόρων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ δικαίων μνημονεύσωμεν, ὅπως εὐχαῖς αὐτῶν καὶ πρεσβείαις οἱ πάντες ἐλεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου Ὕμνου.

Ὁ Ἱερεὺς: Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε καὶ ἀληθινὲ Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν σῶν ἱκετῶν καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ διαβολικοῦ τε καὶ ἀνθρωπίνου καὶ μη ἀποστήσης ἀφ' ἡμῶν τὴν σὴν βοήθειαν, μηδὲ βαρυτέρας τῆς ἡμετέρας δυνάμεως παιδείας ἐπαγάγῃς ἡμῖν· ἡμεῖς γὰρ οὐχὶ ἱκανοὶ πρὸς τὸ νικᾶν τὰ ἀντιπίπτοντα, σὺ δὲ δυνατὸς εἶ, Κύριε, εἰς τὸ σῶζειν ἐκ πάντων τῶν ἐναντιωμάτων· σῶσον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐκ τῶν δυσχερῶν τοῦ κόσμου τούτου κατὰ τὴν χρηστότητά σου, ὅπως εἰσελθόντες ἐν καθαρᾷ συνειδήσει πρὸς τὸ ἅγιόν σου θυσιαστήριον τὸν μακάριον καὶ τρισάγιον ὕμνον σὺν ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν ἀκατακρίτως ἀναπέμπομέν σοι καὶ τὴν εὐάρεστόν σοι καὶ θείαν ἐπιτελέσαντες λειτουργίαν καταξιωθῶμεν τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι ἅγιος εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις κατοικεῖς καὶ ἐπαναπαύῃ καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὸν τρισάγιον ὕμνον ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ·

Ὁ Διάκονος: καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν.

Ἐὰν λειτουργῇ Ἀρχιερεὺς λαμβάνει τὰ δικηροτρύκηρα καὶ ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῦ στιχολογεῖ ἐκφώνως·

Ψαλμὸς οθ' (79).

Ὁ Ἱερεὺς: Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραήλ, πρόσχες, ὁ ὀδηγῶν ὡσεὶ πρόβατα τὸν Ἰωσήφ. ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, ἐμφάνηθι.

Ὁ λαός: Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Ἱερεὺς: Ὁ Θεός, ἐπίστρεψον ἡμᾶς καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου καὶ σωθησόμεθα.

Ὁ λαός: Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Ἱερεὺς: Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον δὴ, καὶ ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου.

Ὁ λαός: Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Ἱερεὺς: Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἀγίῳ Πνεύματι καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ λαός: Ἁγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς.

ΤΑ ΑΝΓΝΩΣΜΑΤΑ

Ὁ Ἱερεὺς: Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαός: Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἀναγνώστης ἀνέρχεται εἰς τὸ «βῆμα τῶν Ἀναγνωστικῶν» καὶ ἐστραμμένος πρὸς τὸν λαὸν λέγει:

Ὁ Ἀναγνώστης: Τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα. (κεφ. ιθ' στ. 16-18 καὶ κ' 1-21).

Ὁ Διάκονος: Πρόσχωμεν.

«Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γεννηθέντος πρὸς ὄρθρον, καὶ ἐγίνοντο φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλη γνοφώδης ἐπ' ὄρους Σινᾶ, φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα· καὶ

ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ ἐξήγαγεν Μωσῆς τὸν λαὸν εἰς συνάντησιν τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ ὄρος.

Καὶ ἐκάλεσεν Κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους λέγων. Ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ θεὸς σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλίας. Οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς. οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ θεὸς σου, θεὸς ζηλωτῆς, ἀποδιδούς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσίν με, καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσίν με καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰ προστάγματά μου. Οὐ λήμψη τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθάριση Κύριος ὁ θεὸς σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν· ἕξ ἡμέρας ἐργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου καὶ πᾶν κτήνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί. ἐν γὰρ ἕξ ἡμέραις ἐποίησεν Κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσεν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· διὰ τοῦτο εὐλόγησεν Κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην καὶ ἡγίασεν αὐτήν. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἧς Κύριος ὁ θεὸς σου δίδωσίν σοι. Οὐ μοιχεύσεις. Οὐ κλέψεις. Οὐ φονεύσεις. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστίν.

Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνὴν καὶ τὰς λαμπάδας καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ τὸ ὄρος τὸ καπνίζον· φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μακρόθεν, καὶ εἶπαν πρὸς Μωσῆν: Λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ θεός, μὴ ἀποθάνωμεν. καὶ λέγει αὐτοῖς Μωσῆς: Θαρσεῖτε· ἕνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήθη ὁ θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμαρτάνητε. 21 ἰστήκει δὲ ὁ λαὸς μακρόθεν, Μωσῆς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον οὗ ἦν ὁ θεός».

Ὁ Ἀναγνώστης: Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου. Ἦχος πλ. δ'.

Ὁ α' χορός: (Εφύμνιον) Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

Ὁ Ἀναγνώστης: Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα.

Ὁ β' χορός: Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

Ὁ Ἀναγνώστης: Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γινῶσιν.

Ὁ α' χορός: Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

Ὁ Ἀναγνώστης: Ὁ νόμος τοῦ Κυρίου ἄμωμος, ἐπιστρέφων ψυχὰς· ἡ μαρτυρία Κυρίου πιστή, σοφίζουσα νήπια.

Ὁ β' χορός: Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

Ὁ Ἀναγνώστης: Τὰ δικαιώματα Κυρίου εὐθέα, εὐφραίνοντα καρδίαν· ἡ ἐντολὴ Κυρίου τηλαυγής, φωτίζουσα ὀφθαλμούς.

Ὁ α' χορός: Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου τὸ Ἀνάγνωσμα. (κεφ. α' στιχ. 16-27)

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· μὴ πλανᾶσθε πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔστι παραλλαγή ἢ τροπὴ ἀποσκίασμα. βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργὴν· ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ

κατεργάζεται. Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεΐαν κακίας ἐν πραότητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί, παραλογιζόμενοι ἑαυτοῦς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ καὶ οὐ ποιητὴς, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· κατενόησε γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. Ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἢ θρησκεία. Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπι-σκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ α' στίχου τοῦ Ἀλληλουαρίου προσέρχεται ὁ Διάκονος μετὰ θυμιατηρίου καὶ τῆς λιβανοθήκης εἰς τὸν Ἱερέα, ὅστις ρίπτων θυμίαμα εἰς τοὺς ἄνθρακας λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Σοὶ τῷ πεπληρωμένῳ πάσης εὐωδίας καὶ εὐφροσύνης, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ὧν δέδωκας ἡμῖν προσφερόμεν τὸ θυμίαμα τοῦτο· ἀναληφθῆτω δὴ δεόμεθά σου ἐκ τῶν πενιχρῶν ἡμῶν χειρῶν εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον σου Θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μέθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἱερεὺς μεθ' ἐκάστην στιχολογίαν κατὰ τὸ Ἀλληλούϊα, θυμιᾷ τρίς τὸ ἐνθρονισθὲν ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἐκ τῶν τεσσάρων πλευρῶν τῆς ἁγίας Τραπεζῆς.

Ψαλλομένου τοῦ Ἀλληλουαρίου ὁ Ἀρχιερεὺς «ἐκβάλλει» τὸ «μέγα» ὠμοφόριον αὐτοῦ

ΑΛΛΗΛΟΥΑΡΙΟΝ

Ἦχος β' - Ψαλμὸς πη' (88).

Ὁ α' χορός· Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Ὁ Ἀναγνώστης· *Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ᾄσομαι, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου.*

Ὁ β' χορός· Ἀλληλούϊα (γ')

Ὁ Ἀναγνώστης· *Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων.*

Ὁ α' χορός· Ἀλληλούϊα (γ').

Ὁ Ἀναγνώστης· *Ὁ Θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων, μέγας καὶ φοβερὸς ἐπὶ πάντα τοὺς περικύκλω αὐτοῦ.*

Ὁ β' χορός· Ἀλληλούϊα (γ').

Ὁ Ἀναγνώστης· *Δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἐτοιμασία τοῦ θρόνου σου, ἔλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύονται πρὸ προσώπου σου·*

Ὁ α' χορός· Ἀλληλούϊα (γ').

Μετὰ τὸ Ἀλληλουάριον ἄρχεται ἡ ἐκτενής.

Ὁ Διάκονος· Εἴπωμεν πάντες· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος· Κύριε παντοκράτορ, ἐπουράνιε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν δεόμεθα, ἐπάκουσον.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον (γ’).

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου (τοῦ δεῖνος), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ δεόμεθά σου, ἐπάκουσον.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον (γ’).

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν ἀρχόντων, παντὸς τοῦ κράτους καὶ τοῦ στρατοπέδου καὶ νίκης αὐτῶν δεόμεθα.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον (γ’).

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῆς πόλεως ἡμῶν καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας δεόμεθα.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον (γ’).

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, αἰχμαλωσίας, πικροῦ θανάτου καὶ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν δεόμεθά σου, ἐπάκουσον.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον (γ’).

Ὁ Διάκονος: Καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ καὶ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον καὶ μέγα ἔλεος ἱκετεύομέν σε, σπλαγχνίσθητι καὶ ἐλέησον.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον (γ’).

Ὁ Διάκονος: Σῶσον, ὁ Θεὸς, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, ὕψωσον κέρας χριστιανῶν τῇ δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τῇ πρεσβείᾳ τῆς πανάγνου, εὐλογημένης, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τοῦ προδρόμου καὶ τῶν ἀποστόλων σου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου, ἱκετεύομέν σε, πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου καὶ ἐλέησον.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον (γ’).

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἱερεὺς Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόανθρωπε Κύριε, τὸ τῆς σῆς γνώσεως ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιζον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν κηρυγμάτων σου κατανόησιν· ἔνθεσ ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες.

Ἐκφώνησις·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ εὐαγγελισμὸς καὶ φωτισμὸς, σωτὴρ καὶ φύλαξ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, ὁ Θεός, καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ὁρθοὶ· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν τῇ ἁγίᾳ ἀναγνώσει.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀνάγνωσμα. (κεφ. ιγ’ (13), 54-58).

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Ὁ λαός· Δόξα σοι, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐξέρχεται εἰς ὑποδοχὴν τοῦ ἁγίου Ευαγγελίου καὶ θέτει τοῦτο ὀρθὸν ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ εὐθὺς ἀμέσως ἄρχεται τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου

Ὁ Διάκονος· Σχολάσωμεν ἐκτενωῶς· ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιοτάτου Πατρὸς καὶ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ὑπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως πλημμελημάτων ἡμῶν καὶ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, ἀνάγκης καὶ ἐπαναστάσεως ἐχθρῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον οἱ πάντες παρὰ τοῦ Κυρίου διελθεῖν αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός· Παράσχου, Κύριε.

Ὁ Διάκονος· Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός· Παράσχου, Κύριε.

Ὁ Διάκονος· Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός· Παράσχου, Κύριε.

Ὁ Διάκονος: Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: Παράσχου, Κύριε.

Ὁ Διάκονος: Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὑγείᾳ ἐκτελέσαι ἡμᾶς παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: Παράσχου, Κύριε.

Ὁ Διάκονος: Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα καὶ ἀνεπαίσχυντα καὶ καλὴν ἀπολογίαὶν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ καὶ φρικτοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: Παράσχου, Κύριε.

Ὁ Διάκονος: Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, τῶν θείων καὶ πανευφήμεων ἀποστόλων, ἐνδόξων προφητῶν καὶ ἀθλοφόρων καὶ μαρτύρων μετὰ πάντων τῶν ἁγίων καὶ δικαίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός: Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς Ἐΰχεται: Ὁ ἐνηγήσας ἡμῖν, Θεὸς, τὰ θεῖά σου καὶ σωτήρια λόγια, φώτισον τὰς ψυχὰς ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς τὴν τῶν προαναγνωσθέντων κατάληψιν, ὡς μὴ μόνον ἀκροατὰς ὀφθῆναι τῶν πνευματικῶν ἁσμάτων, ἀλλὰ καὶ ποιητὰς πράξεων ἀγαθῶν, πίστιν μετερχομένους ἀνύπουλον, βίον ἄμεμπτον, πολιτείαν ἀνέγκλητον·

Ἐκφώνησις:

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ λαός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς κλίνων λέγει·

Δέσποτα ζωοποιε καὶ ἀγαθῶν χορηγέ, ὁ δοὺς τοῖς ἀνθρώποις τὴν μακαρίαν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καταξίωσον ἡμᾶς, ἀγαθέ, ἐν ἀγιασμῷ καὶ ταύτην σοὶ τὴν θεῖαν ἐπιτελέσαι λειτουργίαν εἰς ἀπόλαυσιν τῆς μελλούσης μακαριότητος·

Ἐκφώνησις·

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι καὶ εἰς φῶς ἀληθείας ὀδηγούμενοι σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Μὴ τις τῶν κατηγουμένων, μὴ τις τῶν ἀμυήτων, μὴ τις τῶν μὴ δυναμένων ἡμῖν συνδεθῆναι. Ἀλλήλους ἐπίγνωτε· τὰς θύρας· ὀρθοὶ πάντες.

Β' ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Θ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ: ΠΡΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ Ἱερεὺς ἔρχεται ἔμπροσθεν τῆς Ὁραίας Πύλης, κατ' ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. Ὁ Διάκονος φέρων φορητὴν λεκάνην (χέρνιβα) ρίπτει ἐκ προχοῖδος (ὕδροχόης – κανάτας) ὕδωρ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ λειτουργοῦ - θύτου καὶ «τοῖς τυχὸν κυκλοῦσι τὸ θυσιαστήριον Πρεσβυτέροις», ὁ Ἱερεὺς μετὰ τὴν νίψιν, στρεφόμενος πρὸς τὸν λαόν, ραντίζει διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ ἐκκλησίασμα

ΝΙΨΙΣ ΧΕΙΡΩΝ.

Ὁ Ἱερεὺς κατὰ τὴν τελετουργικὴν νίψιν λέγει τοὺς στίχους 6-12 τοῦ Ψαλμοῦ κε' (25).

Ψαλμὸς κε' (25) στιχ. 6-12.

Ὁ Ἱερεὺς στιχολογεῖ· Νίψομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου, Κύριε, τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου καὶ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. μὴ συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωὴν μου, ὧν ἐν χερσὶν ἀνομίαί, ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων. ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακία μου ἐπορεύθην· λύτρωσαί με καὶ ἐλέησόν με. ὁ πούς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι· ἐν ἐκκλησίαις εὐλογήσω σε, Κύριε.

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ ψάλλωμεν.

Ὁ χορὸς εὐθὺς ἄρχεται μετ' εὐλαβείας καὶ κατανύξεως ψάλλων εἰς ἦχον πλ. α' τὸν ὕμνον:

Ὁ λαός Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου καὶ μηδὲν γήϊνον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω· ὁ γὰρ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, προέρχεται σφαγιασθῆναι καὶ δοθῆναι εἰς βρῶσιν τοῖς πιστοῖς· προηγοῦνται δὲ τούτου οἱ χοροὶ τῶν ἀγγέλων μετὰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, τὰ πολυόμματα χερουβίμ καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα σεραφίμ, τὰς ὄψεις καλύπτοντα καὶ βοῶντα τὸν ὕμνον· Ἀλληλούϊα.

Ὁ Ἱερεὺς ἴσταται πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου κατ' ἐνώπιον τοῦ λαοῦ καὶ εὐχεται:

Τὸ φρικτὸν σου, Κύριε, καταλαβόντες δάπεδον, θαμβούμενα τὸ πρόσωπον, τῇ λαμπρᾷ σου τραπέζῃ προσερχόμενοι καὶ πέλας τοῦ φοβεροῦ σου γινόμενοι βήματος κλονούμεθα τῷ παλμῷ, τὰ μέλη βραπτόμενοι, ἀνέφικτον ἱερὸν θῦμα προσάγοντες· τίς γὰρ τῶν γηγενῶν προσηλωμένος τοῖς πάθεσιν ἀξίως τηλικούτων μυστηρίων ἐφάσασθαι δύναται; ἀφαιρεῖται γὰρ τὴν παρρησίαν τὸ τῆς φύσεως ἄστατον καὶ σκότος ἐπάγει τῆς ψυχῆς τῷ βλέμματι ἄσεμνος πολιτεία καὶ βίος ἐπίμωμος· ὅθεν δεδίαμεν καὶ τῷ φόβῳ κλονούμεθα, μήπως ἀναξίως τῶν δώρων ἀψάμενοι, τρέψωμεν καθ' ἑαυτῶν τὸ θεῖον εἰς ἐκδίκησιν. (Ποιεῖ σχῆμα). Δί' ὃ καθικετεύομεν τὴν φιλανθρωπίαν σου· δὸν ἡμῖν ἀδεῶς τῶν ἁγίων σου μυστηρίων ἐφάσασθαι καὶ ἐνδυνάμωσον ἡμᾶς ψυχῇ καὶ σώματι καὶ χάρισαι ἡμῖν ἀμόμως ἱεουργῆσαι τῇ σῇ ἀρρητῷ δυνάμει· πάντα γὰρ διὰ σοῦ γίνεται καὶ πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ μεγαλοπρέπεια, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἐτέρα εὐχὴ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοὶ μέγα καὶ φοβερόν, καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν. Ἄλλ' ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱεουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἀπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφεὶμ Κύριος, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ Μόνος Ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον, ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δούλόν σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἀγία σου ταύτῃ τραπέζῃ καὶ ἱεουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἑαυτοῦ αὐχένα καὶ δέομαί σου, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου, ἀλλ' ἀξίωσον

προσενεχθῆναί σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἀνέρχεται τὴν βαθμίδα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἐκδιπλώνει τὸ εἰλητὸν ἢ τὸ ἀντιμήνσιον. Ὁ Διάκονος μεταφέρει ἐκ τοῦ Σκευοφυλακίου τὸν ἅγιον Δίσκον (Δισκάριον εὐρύχωρον ἄνευ ὑποποδίου) καὶ τὸ ἅγιον Ποτήριον, θέτων τὸν μὲν εἰς τὸ ἀριστερόν, τὸ δὲ εἰς τὸ δεξιὸν τοῦ εἰλητοῦ.

Ὁ Διάκονος καὶ ὁ Ὑποδιάκονος παραλαμβάνουν εὐλαβῶς ἐκ τοῦ παρατραπεζίου τὰ Δωρα, ἧτοι δίσκον ἢ κάνιστρον μὲ τοὺς πέντε μικροὺς ἄρτους, τὴν οἶνοχόην καὶ τὴν ὕδροχόην καὶ τὰ προσάγουσιν εἰς τὸν Ἱερέα – θύτην ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης, ὅστις θέτων ἀπ' αὐτῶν τὰς χεῖρας λέγει τὴν εὐχὴν τῆς Προθέσεως:

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφήν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαποστείλας Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν καὶ Εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς, αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου Θυσιαστήριον· μνημόνευσον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος τῶν προσενεγκάντων καὶ δι' οὓς προσήνεγκαν, καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου μυστηρίων. Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Λαὸς· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐν συνεχείᾳ τοποθετεῖ ἓνα τῶν πέντε ἄρτων ἐπὶ τοῦ εἰλητοῦ καὶ παραδίδει τοὺς λοιποὺς τέσσαρας ὡς «εὐλογία» εἰς τὸν Διάκονον. Ἐξ αὐτῶν κόπτεται τὸ Ἀντίδωρον. Ἀκολουθῶς παραλαμβάνει τὴν οἶνοχόην καὶ τὴν ὕδροχόην καὶ τὰς θέτει ἐκτὸς εἰλητοῦ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Ὁ Διάκονος· Ἐτι τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς ρίπτει θυμίαμα εἰς τὸ θυμιατήριον λέγων εἰς ἐπήκοον τοῦ λαοῦ.

Δέσποτα παντοκράτορ, βασιλεῦ τῆς δόξης, ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν, αὐτὸς πάρεσο ἡμῖν ἐν τῇ ἁγίᾳ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπικαλουμένοις σε καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ αἰσχύνης παραπτωμάτων· κάθαρον ἡμῶν τὸν νοῦν καὶ τὰ φρονήματα ἀπὸ μιαρῶν ἐπιθυμιῶν καὶ κοσμικῆς ἀπάτης καὶ πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας καὶ πρόσδεξαι ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὸ θυμίαμα τοῦτο εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, ὡς προσεδέξω τὴν προσφορὰν Ἄβελ καὶ Νῶε καὶ Ἀαρὼν καὶ Σαμουὴλ καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου, ῥυόμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος καὶ σφάζων εἰς τὸ πάντοτε εὐαρεστεῖν καὶ προσκυνεῖν καὶ δοξάζειν σε τὸν Πατέρα καὶ τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Λαός: Ἀμήν·

Ὁ Ἱερεὺς θυμιᾷ τὰ προσκομισθέντα «Δῶρα» σταυροειδῶς.

Ὁ Διάκονος: Ἐν σοφίᾳ Θεοῦ πρόσχωμεν.

Κλῆρος καὶ λαός·

Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς

μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος: Στῶμεν καλῶς· ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Λαὸς: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς: Ὁ πάντων Θεὸς καὶ Δεσπότης ἀξίους ἡμᾶς ἀπέργασαι τῆς ὥρας ταύτης τοὺς ἀναξίους, φιλάνθρωπε· ἵνα καθαρεύοντες παντὸς δόλου καὶ πάσης ὑποκρίσεως ἐνωθῶμεν ἀλλήλοις, τῷ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης συνδέσμῳ, βεβαιούμενοι τῷ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀγιασμῷ διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι Θεὸς εἰρήνης, ἐλέους, ἀγάπης, οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Λαὸς: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς: Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαός: Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος: Ἀλλήλους ἀπολάβετε. Ἀσπασώμεθα ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

*«Ἀσπαζέσθωσαν οἱ τοῦ κλήρου τὸν Ἐπίσκοπον (ἢ Ἱερέα), οἱ λαϊκοὶ ἄνδρες τοὺς λαϊκοὺς, αἱ γυναῖκες τὰς γυναῖκας» κατὰ τὰς Ἀποστ. Διαταγὰς (Γ', XI, 20). Ἐκαστος κατὰ τὸν ἀσπασμὸν χαμηλοφώνως λέγει· **Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ μεθ' ἡμῶν.***

Ὁ χορός: Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου. Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου (**ἀργόν**).

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀσπασμοῦ εἰρήνης κλήρου καὶ λαοῦ·

Ὁ Διάκονος: Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ λαός: Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ λαὸς κλίνουν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν.

Ὁ Ἱερεὺς: Ὁ μόνος Κύριος καὶ ἐλεήμων Θεός, τοῖς κλίνουσι τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας ἐνώπιον τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου καὶ ἐπιζητοῦσι τὰς παρὰ σοῦ πνευματικὰς δωρεὰς ἐξαπόστειλον τὴν χάριν σου τὴν ἀγαθὴν καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ καὶ ἀναφαιρέτῳ, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι αἰνετὸν καὶ προσκυνητὸν καὶ ὑπερένδοξον ὑπάρχει τὸ πανάγιον ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν.

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΛΗΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ὁ Διάκονος· Κύριε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς **ἐκφώνως**· Ὁ Κύριος εὐλογήσαι πάντας ἡμᾶς καὶ συνδιακονήσαι ἡμῖν καὶ ἀξίους ποιήσαι τῆς παραστάσεως τοῦ ἁγίου αὐτοῦ θυσιαστηρίου καὶ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἁγίου αὐτοῦ Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Εἶτα λέγει καθ' ἑαυτὸν ἱστάμενος ἢ μετὰ τῶν Συλλειτουργῶν αὐτοῦ.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία (γ').

Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου (γ').

Πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου (γ'),

τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἱστάμενος εἰς τὸ κέντρον τοῦ θυσιαστηρίου λέγει ἐμμελῶς·

Ψαλμὸς λγ' (33) - Ἦχος Βαρύς

Ὁ Ἱερεὺς· Μεγαλύνετε τὸν Κύριον σὺν ἐμοί, καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό.

Ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς ἀπαντᾷ ἐμμελῶς·

Λουκ. α' 35.

«Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ἵψίστου ἐπισκιάσει σοι».

Ὁ Διάκονος **ἐκτείνων τὸ ὄράριον λέγει**· Μνήσθητι ἡμῶν, δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς· ἐκφώνως: Μνησθεῖη ὑμῶν Κύριος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἄρχεται τῶν τριῶν εὐχῶν τῆς Προσκομιδῆς, ἐνῶ ὁ Διάκονος λέγει τὴν καθολικὴν συναπτὴν:

Ἡ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΣΥΝΑΠΤΗ

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Σῶσον, ἐλέησον, οἰκτίρησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ Θεοῦ φιλανθρωπίας καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου (ἢ τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης), τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ γῆς περάτων μέχρι τῶν περάτων αὐτῆς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου (τοῦ δεῖνος), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων ὀρθοδόξων ἡμῶν ἀρχόντων, πάντος τοῦ κράτους καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν καὶ τῆς οὐρανόθεν βοήθειας, σκέπης καὶ νίκης αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῆς πόλεως ἡμῶν πάσης πόλεως καὶ χώρας (ἢ νήσου) καὶ τῶν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ εὐλαβείᾳ Θεοῦ οἰκούντων ἐν αὐταῖς, εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ξένων καὶ ἐπιδεομένων καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν ὥστε τοῦ μνημονεύειν αὐτῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῶν ἐν γῆρα καὶ ἀδυναμία ὄντων, νοσοῦντων, καμνόντων, τῶν ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐνοχλουμένων, τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ταχείας ἰάσεως καὶ σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῶν ἐν παρθενία καὶ ἀγνείᾳ καὶ ἀσκήσει καὶ ἐν σεμνῷ γάμῳ διαγόντων καὶ τῶν ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς ἀγωνιζομένων ὁσίων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, ξενιτευόντων χριστιανῶν καὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις καὶ ἐξορίαις καὶ ἐν φυλακαῖς καὶ πικραῖς δουλείαις ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν, εἰρηνικῆς ἐπανόδου ἐκάστου εἰς τὰ οἰκεῖα μετὰ χαρᾶς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῶν παρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ ὥρᾳ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν σπουδῆς, καμάτου καὶ προθυμίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης, ἐλέους καὶ βοηθείας Θεοῦ ἐπιδεδωμένης καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων, ὑγείας τῶν ἀσθενούντων, ἀναρρύσεως τῶν αἰχμαλώτων, ἀναπαύσεως τῶν προκεκοιμημένων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως πλημμελημάτων ἡμῶν καὶ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, ἀνάγκης καὶ ἐπαναστάσεως ἔθνῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ἐκτενέστερον ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, ὄμβρων εἰρηρικῶν, δρόσων ἀγαθῶν, καρπῶν εὐφορίας, τελείας εὐετηρίας καὶ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου τοῦ ἐνιαυτοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ εἰσακουσθῆναι καὶ εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ καταπεμφθῆναι ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη καὶ τοὺς οἰκτιρμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς καὶ τοῦ καταξιωθῆναι πάντας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐκτενῶς δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, τῶν ἁγίων ἀποστόλων, Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου καὶ πρωτομάρτυρος, Μωϋσέως, Ἀαρών, Ἡλίου, Ἐλισσαίου, Σαμουήλ, Δαυῖδ, Δανιήλ τῶν προφητῶν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ δικαίων μνημονεύσωμεν, ὅπως εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις αὐτῶν οἱ πάντες ἐλεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Καὶ ὑπὲρ τῶν προκειμένων τιμίων καὶ ἐπουρανίων, ἀρρήτων, ἀχράντων, ἐνδόξων, φοβερῶν, φρικτῶν, θείων δώρων καὶ σωτηρίας τοῦ παρεστῶτος καὶ προσφέροντος αὐτὰ τιμίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἱερέως (ἢ ἀρχιεπισκόπου τοῦ δεῖνος) Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱκετεύσωμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον (γ’).

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς (χαμηλοφώνως) εὔχεται κατὰ τὴν καθολικὴν συναπτὴν:

Ὁ Ἱερεὺς (μυστικὴ προσευχή 1): Ὁ ἐπισκεψάμενος ἡμᾶς ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, Δέσποτα Κύριε, καὶ χαρισάμενος παρρησίαν ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου παραστῆναι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ καὶ προσφέρειν σοὶ τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, ἐπίβλεψον ἐπ’ ἐμὲ τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ ἐξάλειψόν μου τὰ παραπτώματα διὰ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ καθάρισόν μου τὰ χεῖλη καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκός τε καὶ πνεύματος καὶ ἀπόστησον ἀπ’ ἐμοῦ πάντα λογισμὸν αἰσχρόν τε καὶ ἀσύνητον, καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην καὶ πρόσδεξαί με διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα προσεγγίζοντα τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ καὶ εὐδόκησον, Κύριε, δεκτὰ γενέσθαι τὰ προσαγόμενά σου δῶρα ταῦτα διὰ τῶν ἡμετέρων χειρῶν, συγκαταβαίνων ταῖς ἐμαῖς ἀσθενείαις καὶ μὴ ἀπόρριψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, μηδὲ βλεδύξῃ τὴν ἐμὴν ἀναξιότητα, ἀλλ’ ἐλέησόν με, ὁ Θεός, καὶ κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου παρένεγκε τὰ ἀνομήματά μου, ἵνα ἀκατακρίτως προσελθὼν κατενώπιον τῆς δόξης σου καταξιωθῶ τῆς σκέπης τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τῆς ἐλλάμψεως τοῦ παναγίου σου Πνεύματος καὶ μὴ, ὡς δοῦλος ἁμαρτίας, ἀποδόκιμος γένωμαι, ἀλλ’ ὡς

δοῦλος σὸς εὖρω χάριν καὶ ἔλεος καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. Ναί, Δέσποτα παντοκράτορ, παντοδύναμε Κύριε, εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου· Σὺ γὰρ εἶ ὁ τὰ πάντα ἐνεργῶν ἐν πᾶσι καὶ τὴν παρὰ σοῦ πάντες ἐπιζητοῦμεν ἐπὶ πᾶσι βοήθειαν τε καὶ ἀντίληψιν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς θέτει τὸν προσκομισθέντα ἄρτον ἐπὶ τοῦ ἁγίου Δίσκου, θύων καὶ νύττων αὐτὸν καὶ ἐκχέων νᾶμα οἴνου καὶ ὕδατος εἰς τὸ ἅγιον Ποτήριον. Καὶ καλύπτει τὰ τίμια Δῶρα μόνον διὰ τοῦ Ἄερος ὡς διὰ καταπετάσματος, ὥστε νὰ μὴν εἶναι ὄρατὰ ἀπὸ τὸν λαόν.

Καὶ προσκλίνων λέγει τὴν ἀρχαιοτέραν εὐχὴν·

Ὁ Ἱερεὺς·(μυστικὴ προσευχὴ 2): Ὁ Θεός, ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον φιλανθρωπίαν ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα τὸ πεπλανημένον ἐπαναστρέψῃ πρόβατον, μὴ ἀποστραφῆς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἐγχειροῦντάς σοι τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν· οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν πεποιθότες ἐσμέν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐλέει σου τῷ ἀγαθῷ, δι' οὗ τὸ γένος ἡμῶν περιποιῆ. Καὶ νῦν ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἵνα μὴ γένηται εἰς κατάκριμα τῷ λαῷ σου τὸ οἰκονομηθὲν ἡμῖν τοῦτο πρὸς σωτηρίαν μυστήριον, ἀλλ' εἰς ἐξάλειψιν ἁμαρτιῶν, εἰς ἀνανέωσιν ψυχῶν καὶ σωμάτων, εἰς εὐαρέστησιν σὴν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός· ὅτι φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ πρέπει σοι ἡ δόξα, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἐτέρα εὐχὴ τοῦ ἁγίου Βασιλείου (3)

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγαγὼν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ὁδοὺς εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστηρίων ἀποκαλύψεις, σὺ εἶ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διάκονίαν ταύτην ἐν τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· εὐδόκησον, Δέσποτα, γενέσθαι ἡμᾶς διακόνους τῆς καινῆς σου διαθήκης, λειτουργοὺς τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων καὶ πρόσδεξαι ἡμᾶς προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἐλέους σου, ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ προσφέρειν σοι δῶρα τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τε ἑαυτῶν καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων καὶ δὸς ἡμῖν, Κύριε, μετὰ παντὸς φόβου καὶ συνειδήσεως καθαρᾶς προσκομίσαι σοι τὴν πνευματικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, ἣν προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον καὶ

ὑπερουράνιον σου καὶ νοερὸν θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας ἀντικατάπεμπον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ παναγίου Πνεύματος. Naί, ὁ Θεός, ἐπίβλεπον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἔπιδε τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς προσεδέξω Ἄβελ τὰ δῶρα, Νώε τὰς θυσίας, Ἀβραὰμ τὰς ὀλοκαρπώσεις, Μωσέως καὶ Ἀαρὼν τὰς ἱερωσύνας, Σαμουὴλ τὰς εἰρηνικός, Δαβὶδ τὴν μετάνοιαν, Ζαχαρίου τὸ θυμίαμα· ὡς προσεδέξω ἐκ χειρὸς τῶν ἁγίων σου Ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λατρείαν, οὕτω πρόσδεξαι καὶ ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα ἐν χρηστότητί σου καὶ δὸς γενέσθαι τὴν προσφορὰν ἡμῶν εὐπρόσδεκτον, ἡγιασμένην ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, εἰς ἐξίλασμα τῶν ἡμετέρων πλημμελημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων καὶ εἰς ἀνάπαυσιν τῶν προκοιμηθεισῶν ψυχῶν, ἵνα καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου καταξιοθέντες ἀδόλως λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, λάβωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων, καὶ εὕρωμεν χάριν καὶ ἔλεον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς σου τῆς δικαίας καὶ ἀγαθῆς.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ καταπετάσματος:

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἔδωκας ἡμῖν παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων, ἣν ἐνεκαίνισας ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ σου. Καταξιοθέντες οὖν εἰσελθεῖν εἰς τόπον σκηνώματος δόξης σου, ἔσω τε γενέσθαι τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων κατοπεῦσαι, προσπίπτομεν τῇ ἀγαθότητί σου, Δέσποτα, ἐλεῆσαι ἡμᾶς, ἐπειδὴ ἔμφοβοι καὶ ἔντρομοὶ ἐσμεν μέλλοντες παρίστασθαι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ καὶ τὰ περικείμενα τῇ ἱερᾷ ταύτῃ τελετῇ συμβολικῶς ἀμφιάσματα τῶν αἰνιγμάτων ἀνακαλύψας, τηλαυγῶς ἡμῖν ἀνάδειξον, καὶ τὰς νοεράς ἡμῶν ὄψεις τοῦ ἀπεριλήπτου σου φωτὸς ἀποπλήρωσον, καὶ καθάρας τὴν πτωχείαν ἡμῶν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἀξίαν ἀπέργασθαι τῆς φοβερᾶς ταύτης καὶ φρικτῆς παραστάσεως, ὅτι ὑπερέσπλαγχνος καὶ ἐλεήμων Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐκφώνησις·

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς ἀναλαμβάνει τὸν Ἄερα ἐκ τῶν τιμίων Δώρων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ἡ ΑΓΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Στῶμεν καλῶς, στῶμεν εὐλαβῶς, στῶμεν μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ κατανύξεως, πρόσχωμεν τῇ ἀγία ἀναφορᾷ ἐν εἰρήνῃ τῷ Θεῷ προσφέρειν.

Ὁ λαός· Ἐλεος, εἰρήνην, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ Επίσκοπος σηκώνει τὸ σταυρό καὶ σηκώνεται στὸ μέτωπο λέγοντας τα εἰρήνη·

Ὁ Ἱερεὺς· Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ κοινωνία καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ παναγίου Πνεύματος εἶη μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ λαός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἀνατείνων τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Ἄνω σχῶμεν τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας.

Ὁ λαός· Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ λαός· Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπέυχεται οὕτως: Ὡς ἀληθῶς ἄξιόν ἐστι καὶ δίκαιον, πρέπον τε καὶ ὀφειλόμενον, σὲ αἰνεῖν, σὲ ὑμνεῖν, σὲ προσκυνεῖν, σὲ δοξολογεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, τῷ πάσης κτίσεως ὁρατῆς τε καὶ ἀοράτου δημιουργῷ, τῷ θησαυρῷ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, τῇ πηγῇ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, τῷ πάντων Θεῷ καὶ Δεσπότῃ· Ὅν ὑμνοῦσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτῶν, ἥλιος τε καὶ σελήνη καὶ πᾶς ὁ τῶν ἄστρον χορός, γῆ, θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· Ἱερουσαλὴμ ἡ ἐπουράνιος πανήγυρις ἐκλεκτῶν, ἐκκλησία πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς· πνεύματι δικαίων καὶ προφητῶν· ψυχὰι μαρτύρων καὶ ἀποστόλων· ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι, θρόνοι, κυριότητες, ἀρχαί τε καὶ ἐξουσίαι καὶ δυνάμεις φοβεραί, χερουβὶμ τὰ πολύοματα καὶ τὰ ἐξαπτέρυγα σεραφίμ, ἃ ταῖς μὲν δυσὶ πτέρυξι κατακαλύπτει τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν, ταῖς δυσὶ τοὺς πόδας, καὶ ταῖς δυσὶν ἰπτάμενα κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον ἀκαταπαύστοις στόμασιν, ἀσιγήτοις θεολογίαις.

Ἐκφώνησις·

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον τῆς μεγαλόπρεπous σου δόξης, λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ἄδοντα, βοῶντα, δοξολογοῦντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα·

Οἱ διάκονοι βαστάζουν ἔνθεν κ' ἀκεῖθεν τῆς ἁγίας Τραπεζῆς τὰ ῥιπίδια (ἐξαπτέρυγα) σεβίζοντα ἐλαφρῶς παρὰ τὰ τίμια Δῶρα.

Ὁ λαός· «Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις».

Ὁ Ἱερεὺς ἱστάμενος σφραγίζει τρεῖς (†††) τὰ τίμια Δῶρα λέγων χαμηλοφώνως:

Ὁ Ἱερεὺς· Ἄγιος εἶ, Βασιλεῦ τῶν αἰῶνων, καὶ πάσης ἀγιωσύνης Κύριος καὶ δοτήρ· ἅγιος καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα ἐποίησας· ἅγιον δὲ καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, τὸ ἐρευνῶν τὰ πάντα καὶ τὰ βάθη σου, τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός.

Ὁ Ἱερεύς: Ἅγιος εἶ, παντοκράτορ, παντοδύναμε, φοβερé, ἀγαθέ, εὐσπλαγγνε, ὁ συμπαθῆς μάλιστα περὶ τὸ πλάσμα τὸ σόν. Ὁ ποιήσας ἀπὸ γῆς ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ χαρισάμενος αὐτῷ τὴν τοῦ παραδείσου ἀπόλαυσιν παραβάντα δὲ τὴν ἐντολήν σου καὶ ἐκπεσόντα, τοῦτον οὐ παρείδες, οὐδὲ ἐγκατέλιπες, ἀγαθέ, ἀλλ' ἐπαίδευσας αὐτὸν ὡς εὐσπλαγγνος πατήρ, ἐκάλεσας αὐτὸν διὰ νόμου, ἐπαιδαγώγησας αὐτὸν διὰ τῶν Προφητῶν, ὕστερον δὲ αὐτὸν τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, ἵνα αὐτὸς ἐλθὼν τὴν σὴν ἀνανέωση καὶ ἀνεγείρη εἰκόνα· ὃς κατελθὼν ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθεὶς ἐκ Πνεύματος ἀγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀγίας ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου, συναναστραφεὶς τε τοῖς ἀνθρώποις, πάντα ὤκονόμησε πρὸς σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν. Μέλλων δὲ τὸν ἐκούσιον καὶ ζωοποιὸν διὰ σταυροῦ θάνατον ὁ ἀναμάρτητος ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καταδέχεσθαι, ἐν τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο, μάλλον δ' ἑαυτὸν παρεδίδου, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Ὁ Ἱερεὺς ἀνιστάμενος θέτει ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς αὐτοῦ παλάμης τὸν ἄρτον, ἀναβλέπει ἄνωθεν, σφραγίζει τοῦτον καὶ ἐλαφρῶς διανοίγει τὰς κάτωθι αὐτοῦ χαράξεις λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς: Λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἀγίων καὶ ἀχράντων καὶ ἀθανάτων αὐτοῦ χειρῶν, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, μετέδωκε τοῖς ἀγίοις καὶ μακαρίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις εἰπὼν·

Θέτει τὸν Ἄμνόν ἐπὶ τοῦ ἀγίου Δίσκου δεικνύων αὐτὸν διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ ἐκφώνως λέγει·

**ΛΑΒΕΤΕ, ΦΑΓΕΤΕ, ΤΟΥΤΟ ΜΟΥ ΕΣΤΙ ΤΟ ΣΩΜΑ, ΤΟ ΥΠΕΡ ΥΜΩΝ
ΚΛΩΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΑΦΕΣΙΝ ΑΡΤΙΩΝ.**

Ὁ Ἱερεὺς λαμβάνει τὸ ἅγιον Ποτήριον, ἀτενίζει ἄνωθεν, ὑψώνει ἐλαφρῶς, τὸ σφραγίζει διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ λέγων·

Ὁ Ἱερεὺς: Ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνήσαι, λαβὼν ποτήριον καὶ κεράσας ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ καὶ εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, αγιάσας, πλήσας Πνεύματος ἁγίου, μετέδωκε τοῖς ἁγίοις καὶ μακαρίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις εἰπὼν·

Θέτει τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς καὶ δεικνύων τοῦτο διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐκφώνως λέγει·

ΠΙΕΤΕ ΕΞ ΑΥΤΟΥ ΠΑΝΤΕΣ, ΤΟΥΤΟ ΜΟΥ ΕΣΤΙ ΤΟ ΑΙΜΑ, ΤΟ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ, ΤΟ ΥΠΕΡ ΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΩΝ ΕΚΧΥΝΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΑΦΕΣΙΝ ΑΜΑΡΤΙΩΝ.

Καὶ καθ' ἑαυτὸν ἱστάμενος λέγει:·ΤΟΥΤΟ ΠΟΙΕΙΤΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΜΗΝ ΑΝΑΜΝΗΣΙΝ. «ὅσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου «καταγγέλλετε» καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ ὁμολογεῖτε, «ἄχρις οὔ ἂν ἔλθῃ».

Ὁ Διάκονος ἐκτείνων τὸ Ὁράριον πρὸς τὰ τίμια Δῶρα λέγει·

Ὁ Διάκονος: Πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν.

Ὁ χορὸς καὶ ὁ λαὸς ἐμμελῶς ψάλλουν Ἦχος α: Τὸ θάνατόν σου, Κύριε, καταγγέλλομεν καὶ τὴν ἀνάστασίν σου ὁμολογοῦμεν.

Ὁ Ἱερεὺς κλίνων σφραγίζει τρίς (†††) τὰ τίμια Δῶρα διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἐπευχόμενος·

Μεμνημένοι οὖν καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ τῶν ζωοποιῶν αὐτοῦ παθημάτων, τοῦ σωτηρίου σταυροῦ, καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ταφῆς, καὶ τῆς τριημέρου ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, καὶ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καθέδρας, καὶ τῆς δευτέρας ἐνδόξου φοβερᾶς αὐτοῦ παρουσίας, ὅταν ἔλθῃ μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, ὅταν μέλλῃ ἐκάστῳ ἀποδιδόναι κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ (Φεῖσαι ἡμῶν Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν)· μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν εὐσπλαγγνίαν αὐτοῦ,

προσφέρομέν σοι, Δέσποτα, τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, δεόμενοι, ἵνα μὴ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν μηδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταποδώσης ἡμῖν, ἀλλὰ κατὰ τὴν σὴν ἐπιείκειαν καὶ ἄφατόν σου φιλάνθρωπιαν ὑπερβάς καὶ ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τῶν σῶν ἱκετῶν, χαρίση ἡμῖν τὰ οὐράνια καὶ τὰ αἰώνια σου δωρήματα, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασας, ὁ Θεός, τοῖς ἀγαπῶσί σε, καὶ μὴ διὰ τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας ἀθετήσης τὸν λαόν σου, φιλάνθρωπε Κύριε·

Ἐκφώνησις·

Ὁ Ἱερεὺς: Ὁ γὰρ λαός σου καὶ ἡ ἐκκλησία σου ἱκετεύει σε.

Ὁ χορὸς λέγει τρις ἐμμελῶς·

Ὁ λαός: Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ὁ Θεός, ὁ Πατήρ, ὁ παντοκράτωρ.

Ὁ Ἱερεὺς ἱστάμενος λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς: Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ὁ παντοκράτωρ· ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ὁ σωτὴρ ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ ἐξαπόστειλον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα ἅγια δῶρα ταῦτα τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον,

Καὶ κλίνων λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς: τὸ κύριον καὶ ζωοποιό, τὸ σύνθρονόν σοι τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, τὸ συμβασιλεῦον, τὸ ὁμοούσιόν τε καὶ συναΐδιον, τὸ λαλήσαν ἐν νόμῳ καὶ προφήταις καὶ τῇ καινῇ σου διαθήκῃ, τὸ καταβὰν ἐν εἴδει περιστερᾶς ἐπὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ καὶ μεῖναν ἐπ' αὐτόν, τὸ καταβὰν ἐπὶ τοὺς ἀγίους σου Ἀποστόλους ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν ἐν τῷ ὑπερφῶ τῆς ἀγίας καὶ ἐνδόξου Σιών, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀγίας Πεντηκοστῆς·

Ὁ Ἱερεὺς ἀνατείνων τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς: Αὐτὸ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον κατάπεμψον, Δέσποτα, ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα ἅγια δῶρα ταῦτα,

Ἐκφώνησις·

ἵνα ἐπιφοιτῆσαν τῇ ἀγία καὶ ἀγαθῇ καὶ ἐνδόξῳ αὐτοῦ παρουσίᾳ ἀγίαση καὶ ποιήση τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον σῶμα ἅγιον Χριστοῦ· (†) (*εὐλογεῖ τὸν Ἀμνόν*).

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο αἷμα τίμιον Χριστοῦ· (†) (*εὐλογεῖ τὸν ἅγιον Ποτήριον*).

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἀνατείνων τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Ἵνα γένωνται πᾶσι τοῖς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνουσιν εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον, εἰς ἀγιασμόν ψυχῶν καὶ σωμάτων, εἰς καρποφορίαν ἔργων ἀγαθῶν, εἰς στηριγμὸν τῆς ἀγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἣν ἐθεμελίωσας ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς πίστεως, ἵνα πύλαι ἄδου μὴ κατισχύσωσιν αὐτῆς· ῥυόμενος αὐτὴν ἀπὸ πάσης αἰρέσεως καὶ ἀπὸ σκανδάλου τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαναστάντων καὶ ἐπανισταμένων αὐτῇ ἐχθρῶν μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. (†††) (*εὐλογεῖ τρεῖς ἀμφοτέρα τὰ Ἅγια*).

Κλῆρος καὶ λαός· Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς προσκλίνων ἐνώπιον τοῦ παναγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Κυρίου ἐπέυχεται·

Ὁ Ἱερεὺς· Προσφέρομέν σοι, Δέσποτα ὑπὲρ τῆς κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἀγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας· πλουσίας καὶ νῦν τὰς δωρεὰς τοῦ Παναγίου σου Πνεύματος ἐπιχορήγησον αὐτῇ, Δέσποτα·

Μνήσθητι Κύριε τῶν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ὀρθοδόξως ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Επίσκοπος: Προηγουμένως τοῦ ἁγίου πατρὸς και Αρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), παντὸς τοῦ κλήρου και τοῦ ἱερατείου αὐτοῦ· γῆρας αὐτῷ τίμιον χάρισαι, μακροχρόνιον αὐτὸν διαφύλαξον, ποιμαίνοντα τὸν λαόν σου ἐν πάσῃ εὐσέβεια και σεμνότητι.

Repeated by first priest for Bishop

Προηγουμένως τοῦ Επισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) γῆρας αὐτῷ τίμιον χάρισαι, μακροχρόνιον αὐτὸν διαφύλαξον, ἐν πάσῃ εὐσέβεια και σεμνότητι.

Ὁ χορὸς και ὁ λαὸς ἐπαναλαμβάνουν ἐμμελῶς πολλάκις·

Ὁ λαὸς Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Passages

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἐνθάδε τιμίου πρεσβυτερίου και τοῦ ἀπανταχοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, λοιπῆς πάσης ὑπηρεσίας, παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος και τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος ἡμῶν και παντὸς τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν συμπαραισταμένων ἡμῖν ἱερέων, λειτουργῶν ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ ὥρᾳ ἐνώπιον τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου ἐπὶ προσενέξει τῆς ἁγίας και ἀναίμακτου σου θυσίας, και δὸς αὐτοῖς και ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, εἰς δόξαν και ἔπαινον τοῦ παναγίου ὀνόματός σου.

Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου και τῶν οἰκτιρμῶν σου, και ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ και ἁμαρτωλοῦ και ἀναξίου δούλου σου, και ἐπίσκεψαί με ἐν ἐλέει και οἰκτιρμοῖς· και ῥῦσαι και ἀθώωσον ἐκ τῶν καταδιωκόντων με, Κύριε, Κύριε τῶν δυνάμεων, και μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, και ἐπειδὴ ἐπλεόνασεν ἐν ἐμοὶ ἡ ἁμαρτία, ὑπερπερισσεύσοι σοι ἡ χάρις.

Μνήσθητι, Κύριε, και τῶν ἁγίων σου θυσιαστήριον κυκλούντων διακόνων και χάρισαι αὐτοῖς βίον ἄμεμπτον, ἄσπιλον αὐτῶν τὴν διακονίαν διαφύλαξον και βαθμοὺς ἀγαθοῦς αὐτοῖς περιποίησαι.

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ εὐλαβείᾳ κατοικούντων ἐν αὐταῖς, εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὀδοιπορούντων, ξενιτευόντων χριστιανῶν, τῶν ἐν δεσμοῖς καὶ φυλακαῖς, τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις καὶ ἐξορίαις, ἐν μετάλλοις καὶ βασάνοις, καὶ πικραῖς δουλείαις ὄντων, πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, εἰρηνικῆς ἐπανόδου ἐκάστου αὐτῶν εἰς τὰ οἰκεῖα.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν γῆρα καὶ ἀδυναμίᾳ ὄντων, νοσοῦντων, καμνόντων, καὶ τῶν ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐνοχλουμένων, καὶ τῆς παρὰ σοῦ τοῦ Θεοῦ ταχείας ἰάσεως καὶ σωτηρίας αὐτῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ψυχῆς χριστιανικῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης, ἐλέους καὶ βοηθείας σοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπιδεομένης, καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἀσκήσει διαμενόντων, καὶ τῶν ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς ἀγωνιζομένων ὁσίων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν κοπιόντων καὶ διακονούντων ἡμῖν πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

Μνήσθητι, Κύριε, πάντων εἰς ἀγαθόν· πάντας ἐλέησον, Δέσποτα· πᾶσιν ἡμῖν διαλλάγηθι· εἰρήνευσον τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ σου· διασκέδασον τὰ σκάνδαλα, κατάργησον τοὺς πολέμους· παῦσον τὰ σχίσματα τῶν ἐκκλησιῶν τὰς τῶν αἰρέσεων ἐπαναστάσεις ἐν τάχει κατάλυσον· κατάβαλε τὸ φρύαγμα τῶν ἐθνῶν· ὕψωσον κέρας χριστιανῶν ὀρθοδόξων, τὴν σὴν εἰρήνην καὶ τὴν σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς.

Μνήσθητι, Κύριε, εὐκρασίας ἀέρων, ὄμβρων εἰρηνικῶν, δρόσων ἀγαθῶν, καρπῶν εὐφορίας, τελείας εὐετηρίας, καὶ τοῦ στεφάνου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου· οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφήν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ· ἀνοίγεις σὺ τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορησάντων καὶ καρποφορούντων ἐν ταῖς ἀγίαις τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῦ μνημονεύειν αὐτῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς.

Ἔτι μνησθῆναι καταξίωσον, Κύριε, καὶ τῶν τὰς προσφορὰς ταύτας προσενεγκάντων ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸ ἅγιόν σου Θυσιαστήριον, καὶ ὑπὲρ ὧν ἕκαστος προσήνεγκεν, ἢ κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ τῶν ἀρτίως σοι ἀναγινωσκομένων.

(Μνημονεύει οὗς θέλει ἐκ τῶν ζώντων).

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἡμετέρων γονέων, συγγενῶν, καὶ φίλων, (δεῖνος καὶ δεῖνος). Τούτων πάντων μνήσθητι, Κύριε, ὧν ἐμνήσθημεν καὶ ὧν οὐκ ἐμνήσθημεν, ὀρθοδόξων ἀντίδος αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ οὐράνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἄφθαρτα, ἀντὶ τῶν προσκαίρων τὰ αἰώνια, κατὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Χριστοῦ σου, ἐπειδὴ ζωῆς καὶ θανάτου τὴν ἐξουσίαν ἔχεις.

Deacon continues

Ὁ Διάκονος· Ὑπὲρ σωτηρίας, εἰρήνης, ἐλέους, διαμονῆς καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἀγιωτάτου ἡμῶν (πατριάρχου ἢ ἀρχιεπισκόπου δεῖνος) καὶ λοιπῶν ὁσίων ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων, τῶν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ὀρθοδόξως ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος· Καὶ ὑπὲρ (βασιλέων ἢ) ἀρχόντων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ καὶ ἐξουσίᾳ ὄντων, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος· Ἔτι ὑπὲρ πρεσβυτέρων, διακόνων, διακονισσῶν, ὑποδιακόνων, ἀναγνωστῶν, ἐφορκιστῶν, ἐρμηνευτῶν, ψαλτῶν, μοναζόντων, ἀειπαρθένων, χηρῶν, ὀρφανῶν, ἐγκρατευομένων καὶ τῶν ἐν σεμνῷ γάμῳ διαγόντων καὶ τῶν φιλοχρίστων.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος· Καὶ ὑπὲρ εἰρήνης καὶ εὐσταθείας τοῦ παντὸς κόσμου καὶ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ ὑπὲρ ὧν ἕκαστος προσήνεγκεν ἢ κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ τοῦ παριεστῶτος λαοῦ καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ λαὸς· Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἔτι μνησθῆναι καταξίωσον, Δέσποτα, καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων κατὰ γενεὰν καὶ γενεάν, ἁγίων πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, διδασκάλων, ὁσίων, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου. Χαῖρε Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, ὅτι Σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἐκφώνησις·

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας καὶ ὑπερευλογημένης, ἀχράντου, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Καὶ κύπτων λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου, Παύλου, Ἀνδρέου, Ἰακώβου, Ἰωάννου, Φιλίππου, Βαρθολομαίου, Ματθαίου, Ἰακώβου, Σίμωνος, Ἰούδα, Μαθθία· Μάρκου, Λουκᾶ τῶν εὐαγγελιστῶν. Τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ πατριαρχῶν καὶ δικαίων. Τοῦ ἁγίου Στεφάνου, τοῦ πρωτοδιακόνου καὶ πρωτομάρτυρος. Τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν τῶν διὰ Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν μαρτυρησάντων καὶ ὁμολογησάντων τὴν καλὴν ὁμολογίαν.

Μνημονεύει τοὺς τοπικοὺς Ἁγίους καὶ τοὺς Ἁγίους τῆς ἡμέρας.

Μνήσθητι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν καὶ ἐπισκόπων, τῶν ἀπὸ τοῦ Χριστοφόρου πρώτου τῶν ἐνταῦθα ἐπισκόπων μέχρι καὶ Στυλιανού, τῶν ὀρθοδόξως ἐπισκοπησάντων τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλεως.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς· Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ διδασκάλων· Κλήμεντος, Τιμοθέου, Ἰγνατίου, Διονυσίου, Εἰρηναίου, Γρηγορίου, Ἀλεξάνδρου, Εὐσταθίου, Ἀθανασίου, Βασλείου, Γρηγορίου, Γρηγορίου, Ἀμβροσίου, Ἀμφιλοχίου, Λιβερίου, Δαμάσου, Ἰωάννου, Ἐπιφανίου, Θεοφίλου, Κελεστίνου, Αὐγουστίνου, Κυρίλλου, Λέοντος, Προτερίου, Φίλικος, Ὀρμίσδου, Εὐλογίου, Ἐφραιμίου, Ἀναστασίου, Θεοδώρου, Μαρτίνου, Ἀγάθωνος, Σωφρονίου.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς· Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἁγίων μεγάλων καὶ οἰκουμενικῶν ἑπτὰ συνόδων· τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ καὶ τῶν ἐν Κωνσταντίνου πόλει ἑκατὸν πενήκοντα καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον διακοσίων καὶ τῶν ἐν Χαλκηδόνι ἑξακοσίων τριάκοντα καὶ τῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ συνόδῳ ἑκατὸν ἐξήκοντα τεσσάρων καὶ τῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἕκτῃ συνόδῳ διακοσίων ὀγδοήκοντα ἑννέα καὶ τῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἑβδόμῃ συνόδῳ τριακοσίων ἐξήκοντα ἑπτὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων τὸ δεύτερον

καὶ λοιπῶν ἁγίων συνόδων καὶ ἐπισκόπων, τῶν ἐν πᾶσῃ τῇ οἰκουμένη ὀρθοδόξως ὀρθοτομησάντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς· Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀσκητῶν Παύλου, Ἀντωνίου, Χαρίτωνος, Παύλου, Παχωμίου, Ἀμούν, Θεοδώρου, Ἰλαρίωνος, Ἀρσενίου, Μακαρίου, Μακαρίου, Σισαΐου, Ἰωάννου, Παμβώ, Ποιμένος, Νείλου, Ἰσιδώρου, Ἐφραίμ, Συμεῶνος, Θεοδοσίου, Σάβα, Σαβᾶ, Εὐθυμίου, Θεοκτίστου, Γερασίμου, Παντολέοντος, Μαξίμου, Ἀναστασίου, Κοσμᾶ, Ἰωάννου.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς· Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν τῶν ἀναιρεθέντων «ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει τῷ Σινᾶ καὶ ἐν τῇ Ραϊθοῖ καὶ λοιπῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀσκητῶν ὀρθοδόξων καὶ πάντων τῶν ἁγίων· οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἐσμεν ἄξιοι μνημονεύειν τῆς ἐκείνων μακαριότητος, ἀλλ' ἵνα καὶ αὐτοὶ παρεστῶτες τῷ φοβερῷ καὶ φρικτῷ σου βήματι ἀντιμνημονεύσωσι τῆς ἡμῶν ἐλεεινότητος.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς· Μνήσθητι, Κύριε, πρεσβυτέρων, διακόνων, διακονισσῶν, ὑποδιακόνων, ἀναγνωστῶν, ἐφορκιστῶν, ψαλτῶν, μοναζόντων, ἀειπαρθένων, χηρῶν, ὀρφανῶν, ἐγκρατευομένων, τῶν μετὰ πίστεως ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς ἁγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τελειωθέντων.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς· Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβῶν καὶ πιστῶν βασιλέων Κωνσταντίνου, Ἡλένης, Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, Μαρκιανοῦ, Πουλχερίας, Λέοντος, Ἰουστινιανοῦ, Κωνσταντίνου καὶ τῶν κατ' αὐτοὺς εὐσεβῶς καὶ πιστῶς βασιλευσάντων καὶ πάντων τῶν ἐν πίστει καὶ σφραγίδι Χριστοῦ προκοιμηθέντων φιλοχρίστων ὀρθοδόξων λαϊκῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἡμετέρων (γονέων, ἀναδόχων, διδασκάλων, συγγενῶν καὶ φίλων συγγενῶν).

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς Τούτων πάντων μνήσθητι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὧν ἐμνήσθημεν καὶ ὧν οὐκ ἐμνήσθημεν ὀρθοδόξων· αὐτὸς ἐκεῖ αὐτοὺς ἀνάπαυσον ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἐν τῇ τρυφῇ τοῦ παραδείσου, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν ἀγίων πατέρων ἡμῶν, ὅθεν ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός, ἔνθα ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου καὶ καταλάμπει διὰ παντός· ἡμῶν δὲ τὰ τέλη τῆς ζωῆς χριστιανὰ καὶ εὐάρεστα καὶ ἀναμάρτητα ἐν εἰρήνῃ κατεύθυνον, Κύριε, ἐπισυνάγων ἡμᾶς ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἐκλεκτῶν σου, ὅτε θέλεις καὶ ὡς θέλεις, μόνον χωρὶς αἰσχύνης καὶ παραπτωμάτων, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ μόνος ἀναμάρτητος φανεῖς ἐπὶ τῆς γῆς·

Ἐκφώνησις·

Δι' ὃν καὶ ἡμῖν καὶ αὐτοῖς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος δεσπότης,

Ὁ χορὸς καὶ ὁ λαὸς **Ἦχος πλ. α:** Ἄνες, ἄφες, συγχώρησον, ὁ Θεός, τὰ παραπτώματα ἡμῶν, τὰ ἐκούσια, τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει καὶ τὰ ἐν ἀγνοίᾳ.

Ὁ Ἱερεὺς (**Ἐκφώνησις**): Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαὸς· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαὸς· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ὁ Διάκονος: Ἐτι καὶ ἔτι καὶ διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων τιμίων, ἐπουρανίων, ἀρρήτων, ἀχράντων, ἐνδόξων, φοβερῶν, φρικτῶν, θείων δώρων Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον νοερὸν καὶ πνευματικὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, ἀντικαταπέμψη ἡμῖν τὴν θεῖαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ παναγίου Πνεύματος δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος: Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ παναγίου αὐτοῦ καὶ προσκυνητοῦ Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαὸς: Σοὶ, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς κλίνων λέγει πρὸ τοῦ «Πάτερ ἡμῶν» τὴν εὐχὴν·

Ὁ Ἱερεὺς: Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μεγαλώνυμος Κύριος, ἡ μακαρία φύσις, ἡ ἄφθορος ἀγαθότης, ὁ πάντων Θεὸς καὶ Δεσπότης, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὁ καθημένος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ καὶ δοξαζόμενος ὑπὸ τῶν Σεραφίμ, ᾧ παρεστήκασι χίλια χιλιάδες καὶ μύρια μυριάδες ἁγίων Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων στρατιαί, τὰ μὲν προσενεχθέντα σοι δῶρα, δόματα, καρπώματα, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας προσεδέξω, καὶ ἁγιάσαι καὶ τελειῶσαι κατηξίωσας, ἀγαθέ, τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ σου καὶ τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· ἁγιάσον, Δέσποτα καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα καὶ ψηλάφησον τὰς διανοίας, καὶ ἀνάκρινον τὰς συνειδήσεις· καὶ ἔκβαλε ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν

ἔννοιαν πονηράν, πάντα λογισμὸν ἀσελγῆ, πᾶσαν ἐπιθυμίαν καὶ ἐνθύμησιν αἰσχράν, πάντα λόγον ἀπρεπῆ, πάντα φθόνον καὶ τύφον καὶ ὑπόκρισιν, πᾶν ψεῦδος, πάντα δόλον, πάντα πειρασμὸν βιοτικόν, πᾶσαν πλεονεξίαν, πᾶσαν κενοδοξίαν, πᾶσαν κακίαν, πάντα θυμόν, πᾶσαν ὀργήν, πᾶσαν μνησικακίαν, πᾶσαν βλασφημίαν, πᾶσαν φιλαργυρίαν καὶ ῥαθυμίαν, πᾶσαν κίνησιν σαρκός τε καὶ πνεύματος, ἀπηλλοτριωμένην τοῦ θελήματος τῆς ἀγιότητός σου.

Ἐκφώνησις·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, φιλόανθρωπε Κύριε, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως, ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, ψυχῇ πεφωτισμένη, ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ, ἡγιασμένοις χεῖλεσι, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαί σε τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἅγιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ Ἱερεὺς ἄρχεται τοῦ «Πάτερ ἡμῶν».

«Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ».

Ὁ Ἱερεὺς κύψας λέγει:

Ὁ Ἱερεὺς Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, Κύριε, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ εἰδὼς τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς, ἀπὸ τοῦ πονηροῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ πάσης ἐπηρείας καὶ μεθοδείας αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, τὸ ἐπικληθὲν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ταπείνωσιν·

Ἐκφώνησις·

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαὸς· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαὸς· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ λαός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς κλίνων τὴν κεφαλὴν λέγει τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας·

Ὁ Ἱερεὺς Σοὶ ἐκλίναμεν οἱ δοῦλοί σου, Κύριε, τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας, ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Θουσιαστηρίου, ἀπεκδεχόμενοι τὰ παρὰ σοῦ πλούσια ἐλέη· πλουσίαν καὶ νῦν τὴν χάριν σου καὶ τὴν εὐλογίαν σου ἐξαπόστειλον ἡμῖν, Δέσποτα, καὶ ἁγιάσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα, ἵνα ἄξιοι γενώμεθα κοινωνοὶ καὶ μέτοχοι γενέσθαι τῶν ἁγίων σου μυστηρίων εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἐκφώνησις·

Σὺ γὰρ προσκυνητὸς καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Καὶ ἔσται ἡ χάρις καὶ τὰ ἐλέη τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου, ἀκτίστου καὶ ἀδιαίρετου καὶ προσκυνητῆς Τριάδος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ λαός· Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός σου.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ὑψῶν τὸν Ἀμνὸν ἀπὸ τοῦ ἁγίου Δίσκου σταυροειδῶς λέγει καθ' ἑαυτὸν τὴν εὐχὴν·

Ὁ Ἱερεὺς Ἄγιε, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, Κύριε, ἁγιάσον ἡμᾶς τῷ λόγῳ τῆς σῆς χάριτος καὶ ἐπιφοιτήσῃ τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα·

« Ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι Ἅγιός εἰμι, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.» Ἀκατάληπτε Θεέ, Λόγε, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ Πνεύματι ὁμοούσιε, συναΐδιε, καὶ ἀχώριστε, πρόσδεξαι τὸν ἀκήρατον ὕμνον ἐν ταῖς ἀγίαις σου ἀναιμάκτοις θυσίαις σὺν τοῖς Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, βοῶντος καὶ λέγοντος·

Ἐκφώνησις·

ΤΑ ΑΓΙΑ ΤΟΙΣ ΑΓΙΟΙΣ.

Ὁ λαός· Εἷς Ἅγιος, εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός, σὺν ἀγίῳ Πνεύματι, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ ψάλλωμεν.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ὁ χορὸς ψάλλει κατ' ἐπιλογὴν ἐκ τοῦ πίνακος «Κοινωνικὸν ψαλμόν».

Ὁ Ἱερεὺς κλᾶ καθέτως εἰς δύο μέρη τὸν Ἀμνόν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει:

ΕΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ὁ Ἱερεὺς συνάπτει τὰ δύο μέρη τοῦ Ἀμνοῦ εἰς ἓν καὶ ἐμβάπτει τὰ δύο αὐτῶν ἄκρα ἐντὸς τοῦ τιμίου Αἵματος σταυροειδῶς καὶ τὸν θέτει ἐπὶ τοῦ ἀγίου Δίσκου. Μελίζει μίαν ἀπλὴν μερίδα καὶ τὴν ρίπτει εἰς τὸν κρατῆρα τοῦ ἀγίου Ποτηρίου. Εἰς περίπτωσιν ὑπάρξεως περισσοτέρων ἀγίων Ποτηρίων ρίπτει εἰς ἕκαστον κρατῆρα ἀνὰ μίαν ἀπλὴν μερίδα. Ταύτην ρίπτων ὁ Ἱερεὺς λέγει·

ΗΝΩΤΑΙ ΚΑΙ ΗΓΙΑΣΤΑΙ ΚΑΙ ΤΕΤΕΛΕΙΩΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.

Κατὰ τὴν ἀρχαίαν πρᾶξιν Ζέον δὲν προστίθεται. Ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ μερίδα δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς τυχὸν συλλειτουργοὺς αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐμβάπτει ἐπ' ὀλίγον εἰς τὸ τίμιον Αἷμα καὶ τὰς ἀποθέτει εὐλαβῶς ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ἁγίου Δίσκου.

Ὁ Διάκονος: Κύριε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς: Ὑλόγηται ὁ Θεός, ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων ὑμᾶς, τοὺς ἐν φόβῳ Θεοῦ μελίζοντας καὶ πάντας τοὺς ἐν πίστει μεταλαμβάνειν μέλλοντας.

Ὁ κλῆρος: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς: Τῆς κατὰ φιλανθρωπίαν παρασχεθείσης ἡμῖν παρὰ σοῦ θείας χάριτος, τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς ἐτολήσαμεν· προσερχόμεθα οὖν μετὰ φόβου τοῖς ἁγίοις σου μυστηρίοις, δέσποτα, σὲ αἰτούμενοι· εἴ τι δι' ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἡμῖν παρῶπται, συγγνώμην γενοῦ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Οἱ Ὑποδιάκονοι ἀποσύρουν τὰ ῥιπίδια (ἐξαπτέρυγα) ἐκ τῶν δύο πλευρῶν τῆς ἁγίας Τραπεζῆς.

Ὁ Ἱερεὺς Δέσποτα Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὐράνιος ἄρτος, ἡ τροφή τοῦ παντὸς κόσμου, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιον σου, καὶ οὐκ εἰμι ἄξιος μεταλαβεῖν τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων ἀλλὰ διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα καὶ ἄφατον μακροθυμίαν ἄξιόν με ποίησον καὶ ἀκατάκριτον καὶ ἀνεπαίσχυντον μετασχεῖν τοῦ παναγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἐκαστος κληρικὸς κοινωνεῖ τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν καθιερωμένην τάξιν. Μετὰ τὸ πέρας τῆς μεταλήψεως τοῦ κλήρου.

Ὁ Διάκονος: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς: Δόξα τῷ Θεῷ τῷ ἀγιάσαντι καὶ ἀγιάζοντι πάντας ἡμᾶς.

Ἐψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου καὶ ἡ βασιλεία σου διαμένει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐλογητὸν τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς ἔρχεται πρὸς τὸν λαὸν φέρων τὸν ἅγιον Δίσκον, ἔχων εἰς τὰ δεξιὰ του τὸν Διάκονον φέροντα τὸ ἅγιον Ποτήριον. Παραλαμβάνει μετὰ προσοχῆς ἓνα μαργαρίτην ἐκ τοῦ Ἀμνοῦ, τὸν ἐμβάπτει εἰς τὸ τίμιον Αἶμα καὶ δεικνύων αὐτὸν πρὸς τὸν λαὸν ἄνωθεν τοῦ ἁγίου Δίσκου λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς: Σῶμα ἅγιον τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς πιστοῖς μεταδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ Διάκονος: Μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ πίστεως προσέλθετε.

Ὁ λαὸς προσέρχεται εἰς τὴν θ. Κοινωνία κατὰ τάξιν, ἄνευ θορύβου, μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας. Δύο Ὑποδιάκονοι ἢ Ἱερόπαιδες διανοίγουν ἐρυθρὸν μάκτρον πρὸ τοῦ Ἱερέως καὶ ἕκαστος πιστὸς προσέρχεται διὰ τὴν μετάδοσιν (Κανὼν ρα' (101) τῆς ἐν Τρούλλῳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου). Ὁ Ἱερεὺς ἀποθέτει τὸν μαργαρίτην ἐπὶ τῆς γλώσσης αὐτοῦ λέγων «Σῶμα Χριστοῦ». Ὁ δεχόμενος αὐτὸν λέγει· «Ἀμήν». Εἶτα προσέρχεται ὁ πιστὸς διὰ τὴν μετάληψιν. Ὁ Διάκονος ἐπιδίδων τὸ ἅγιον Ποτήριον, μετὰ τοῦ ἐρυθροῦ μάκτρον (ἢ διὰ τῆς Λαβίδος) λέγει. «Αἶμα Χριστοῦ, ποτήριον ζωῆς». Ὁ πίνων λέγει· «Ἀμήν» καὶ ἀποσπογγίζει ἠρέμως τὰ ἑαυτοῦ χεῖλη. Εἰς περίπτωσιν ἱεουργίας μόνου Ἱερέως, πρῶτον οὗτος δίδει τὸ «Σῶμα» εἰς ὅλους τοὺς πιστοὺς ἀνακυκλουμένης. Εἰς περπτώσεις βρεφῶν καὶ ἀσθενῶν ἢ θ. Κοινωνία δίδεται διὰ τῆς Λαβίδος.

Μετὰ τὴν μετάδοσιν καὶ μετάληψιν τῶν πιστῶν λέγουν·

Ὁ χορὸς καὶ ὁ λαός (Ἦχος πλ α – αργός) · Πλήρωσον τὸ στόμα μου αἰνέσεώς σου, Κύριε, καὶ χαρᾶς ἔμπλησον τὰ χεῖλη μου, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἀποθέτει τὰ Ἅγια ἐπὶ τοῦ ἀντιμνησίου ἢ τοῦ εἰλητοῦ καὶ πληροῖ τὸ ἅγιον Ποτήριον μὲ τὰς λοιπὰς μερίδας τοῦ Ἀμνοῦ. Εἷς τῶν Ὑποδιακόνων προσέρχεται αὐτῷ μετὰ τῆς ὑδρορροᾶς καὶ τοῦ μικροῦ ποτηρίου, τοῦ ὁποίου γίνεται χρῆσις εἰς τὸ Μυστήριον τοῦ Γάμου. Ρίπτει ὕδωρ εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τοῦ Ἱερέως τῶν

χρησιμοποιηθέντων διὰ τὴν μετάδοσιν τῆς θ. Κοινωνίας. Τὸ ἡγιασμένον τοῦτο ὕδωρ χρησιμοποιεῖται, κατὰ τὴν κατάλυσιν, διὰ τὴν ἀπόπλυσιν τοῦ ἁγίου Ποτηρίου.

Ὁ Διάκονος προσκλίνων πρὸ τῆς ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ὑπαρχούσης Θείας Εὐχαριστίας λέγει·

Ὁ Διάκονος Εὐχαριστοῦμέν σοι Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν τοῦ Σώματος καὶ Αἵματός σου εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον· ἀκατακρίτους ἡμᾶς διαφύλαξον, δεόμεθα, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Φέρει δὲ τὸ θυμιατήριον τῷ Ἱερεῖ· ὅστις ρίπτων θυμίαμα εἰς τοῦτο λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς Εὐφρανας ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ ἐν σοὶ ἐνώσει καὶ σοὶ προσφέρομεν θυμίαμα χαριστήριον, καρπὸν χειλέων, ὁμολογούντες τὴν χάριν σου· ἀναβήτω δὲ πρὸς σέ, ὁ Θεός· καὶ μὴ καταβήτω διακενῆς, ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν τῆς εὐωδίας τοῦ παναγίου σου Πνεύματος μύρον τὸ ἄχραντον καὶ ἀναφαίρετον· πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως καὶ τὰ χεῖλη ἀγαλλιᾶσεως καὶ τὴν καρδίαν χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς θυμιῶν τὰ προκείμενα Ἅγια λέγει τὴν Εὐχαριστίαν εἰς ἐπήκοον πάντων·

Ὁ Ἱερεὺς Εὐχαριστοῦμέν σοι, τῷ σωτῆρι τῶν ὅλων Θεῷ, ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχον ἡμῖν ἀγαθοῖς καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων καὶ προσφέρομέν σοι τὸ θυμίαμα τοῦτο, δεόμενοι· φύλαξον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου καὶ καταξίωσον ἡμᾶς καὶ μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς μετασχεῖν τῶν ἁγιασμάτων καὶ εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν· ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαὸς· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς μεταφέρει εὐλαβῶς τὰ Ἅγια εἰς τὴν ἐπέχουσαν τόπον Παστοφορίου σημερινὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, διπλοῖ τὸ ἀντιμήνσιον ἢ τὸ εἰλητόν·

Ὁ Διάκονος ἀπὸ τῆς Ὠραίας Πύλης λέγει πρὸς τὸν λαόν·

Ὁ Διάκονος Ἔτι καὶ ἔτι καὶ διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ὅπως γένηται ἡμῖν ἡ μετάληψις τῶν ἁγιασμάτων αὐτοῦ εἰς ἀποτροπὴν παντὸς πονηροῦ πράγματος, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς κοινωνίαν καὶ δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων καὶ δικαίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ Θεός, ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον εὐσπλαγχνίαν συγκαταβάς τῇ ἀσθενείᾳ τῶν δούλων σου καὶ καταξιώσας ἡμᾶς μετασχεῖν ταύτης τῆς ἐπουρανίου τραπέζης, μὴ κατακρίνης ἡμᾶς, Δέσποτα, τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων, ἀλλὰ φύλαξον ἡμᾶς, ἀγαθέ, ἐν ἁγιασμῷ, ἵνα ἄξιοι γενόμενοι τοῦ παναγίου σου Πνεύματος εὕρωμεν μέρος καὶ κληρον μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐκφώνησις·

ἽΟτι ηὐλόγηται καὶ ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἅγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ἽΟ λαὸς· Ἀμήν.

Η ΑΠΟΛΥΣΙΣ

ἽΟ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

ἽΟ λαὸς· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

ἽΟ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

ἽΟ Ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου, ὅτι σοὶ τοὺς ἀνέχνας ἐκλίναμεν, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιάν, τὴν πλήρη εὐλογιῶν, καὶ εὐλόγησον τὸν λαὸν σου, καὶ διαφύλαξον τὴν κληρονομίαν σου, ἵνα ἀεὶ καὶ διὰ παντὸς δοξάζωμέν σε, τὸν μόνον ζῶντα καὶ ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον Τριάδα, Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. *(Εὐλογεῖ τὸν λαόν.)*

Ἐκφώνησις·

Σοὶ γὰρ πρέπει καὶ ἐποφείλεται ἡ παρὰ πάντων ἡμῶν πᾶσα δοξολογία, τιμὴ, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ἽΟ λαὸς· Ἀμήν.

ἽΟ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ πορευθῶμεν.

(1) Ὁ Θεός, ἐν τῷ ἁγίῳ ἡ ὁδός σου

«Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

(2) Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύνάμιν σου

«Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

(3) *Νῦν ἠρξάμην· αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου*

«Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

(4) *Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου· ὅτι μνησθέσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου*

«Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

(5) *Διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας, καὶ ἔτη αἰώνια ἐμνήσθην, καὶ ἐμελέτησα*

«Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

(6) *Ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ καὶ εὐφράνθην».*

«Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

Σχηματισθείσης πομπῆς κατὰ τὴν τάξιν τῆς εἰσόδου, διέρχεται αὕτη ἐκ τοῦ κεντρικοῦ κλίτους καὶ διὰ τοῦ νοτίου εἰσέρχεται εἰς Διακονικὸν κρουομένων τῶν κωδῶνων. Κατὰ τὴν διέλευσιν τοῦ κλήρου διὰ μέσου τοῦ λαοῦ, ὁ Προεστὼς κρατεῖ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν αὐτοῦ καὶ εὐλογεῖ διὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ τὸν λαόν. Πρὸ τῆς Προθέσεως ἔνθα ἔχουν μεταφερθῆ τὰ Ἅγια ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν:

Ὁ Ἱερεὺς Ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν πορευόμενοι, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τῷ ναῷ σου πληρώσαντες θείαν λειτουργίαν καὶ νῦν δεόμεθά σου, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τελείας φιλανθρωπίας ἀξίωσον ἡμᾶς· ὀρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, ρίξωσον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου, τοὺς πάντας ἐλέησον καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας ἀξίους ἀνάδειξον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς Ἔδωκας, ἡμῖν, δέσποτα, τὸν ἀγιασμὸν ἐν τῇ μετουσίᾳ τοῦ παναγίου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· δὸς ἡμῖν καὶ τὴν χάριν τοῦ Πνεύματός σου τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φύλαξον ἡμᾶς ἀνώμους ἐν τῇ πίστει καὶ ὀδήγησον ἡμᾶς εἰς τελείαν υἰοθεσίαν καὶ ἀπολύτρωσιν καὶ εἰς τὰς μελλούσας αἰωνίους ἀπολαύσεις· σὺ γὰρ εἶ ὁ ἀγιασμὸς καὶ φωτισμὸς ἡμῶν, ὁ Θεός, καὶ ὁ μονογενής σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ φυλαχθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἡὐλόγηται ὁ Θεός, ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων καὶ σκέπων καὶ εἰρηνεύων καὶ διαφυλάττων τὴν ζῆν πάντων ἡμῶν διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν αὐτοῦ μυστηρίων, ὧν μεταλαβεῖν ἠξιώθημεν, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ

Φήμη του Αρχιεπισκόπου

**Μακαρίου του Σεβασμιωτάτου και Θεοπροβλήτου Αρχιεπισκόπου,
της Αγιοτάτης Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας,
Υπερτίμου και Εξάρχου πάσης Ωκεανίας,
ημών δε Πατρός και Ποιμενάρχου
Πολλά τα Ἴετη**

Ὁ Ἱερεὺς Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. (Ἀμήν).

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς προσφέρει τῷ λαῷ τὸ Ἀντίδωρον, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος στίχους τοῦ προαναφερθέντος ψαλμοῦ ἢ ἑόρτια τροπάρια. Ἱερουργήσαντος τοῦ οἰκείου ἢ ἐπαρχιούχου Ἱεράρχου, ψάλλεται ἡ φήμη αὐτοῦ.